

Rakvere Vallavalitsus
vallavalitsus@rakverevald.ee

Teie 15.11.2019 nr 7-1/1-12
Meie 17.12.2019 nr 14-11/7015-3

**Ettepanekud Rakvere valla
üldplaneeringu lähteseisukohtade
ja keskkonnamõju strateegilise
hindamise väljatöötamise kavatsuse
kohta**

Austatud vallavanem

Rakvere Vallavalitsus esitas 15. novembril 2019 kirjaga nr 7-1/1-12 planeerimisseaduse (PlanS) § 81 lõike 1 alusel Rahandusministeeriumile ettepanekute tegemiseks Rakvere Vallavolikogu 17. oktoobri 2018 otsusega nr 59 algatatud Rakvere valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsuse (VTK).

Rakvere valla üldplaneeringu eesmärgiks on kogu valla territooriumi ruumilise arengu põhimõtete kujundamine ning maa-aladele kasutus- ja ehitustingimuste määramine luues eeldused piirkonna jätkusuutlikuks arenguks. Üldplaneeringu alaks on Rakvere valla territoorium.

Tutvunud esitatud üldplaneeringu lähteseisukohtadega ja KSH väljatöötamise kavatsusega ning lähtuvalt PlanS § 81 lõikest 2 märgime, et esitatud materjalid on asjakohased ja esitame:

1. Ettepanekud Rakvere valla üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja KSH väljatöötamise kavatsusele

1.1. Erinevate keskuste arengu kavandamisel võtta lähtealuseks Lääne-Viru maakonnaplaneeringus toodud keskuste võrgustik, keskuste hierarhia ning teenustasemed. Asustuse arengut suunavate juhiste osas tuleb lähtuda maakonnaplaneeringus sätestatud põhimõtetest.

1.2. Üldplaneeringu lähteseisukohtades pole käsitletavate teemade seas mainitud taastuvenergeetikat. Juhime tähelepanu Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi soovitusel kaaluda üldplaneeringu koostamisel võimalusi energia tootmiseks vajalike alade kavandamiseks ja teha sellekohast koostööd. Vastavad soovitused ja põhimõtted on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kohalikele omavalitsustele edastanud [13. märtsil 2019 kirjaga nr 17-7/2019/2142](#).

1.3. Üldplaneeringu lähteseisukohtade peatükis 2. punktis 7. „Supelranna ala määramine“ on öeldud, et üldplaneeringus analüüsitakse võimalike supluskohtade ja supelrandade paiknemist Rakvere vallas. Märkime, et lisaks analüüsimisele tuleb üldplaneeringuga määrata supluskohtade asukohad. Juhime tähelepanu, et tulenevalt 11. oktoobril 2019 kehtima hakanud sotsiaalministri 03. oktoobri 2019 määrusest nr 63 „Nõuded suplusveele ja supelrannale“ on supelrand võrdsustatud supluskohaga ning antud määruse nõudeid kohaldatakse kõikidele supluskohtadele, kus käib ujumas suur hulk inimesi ning milles suplemist ei ole alaliselt keelatud või mille suhtes ei ole antud alalist soovitusi mitte supelda.

1.4. Teeme ettepaneku väärtuslike maastike teema käsitlemisel kaaluda lisaks maakonnaplaneeringuga määratud väärtuslike maastike piiride täpsustamisele ka kohaliku tasandi väärtuslike maastike määramist ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmist. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu peatükis 4.1 „Väärtuslikud maastikud“ on märgitud, *et teemaplaneeringuga oli varasemalt määratletud ka kohaliku tähtsusega väärtuslikud maastikud, kuid maakonnaplaneeringu koostamise käigus otsustati, et kohaliku tasandi väärtuslike maastike määramine on kohalike omavalitsuste pädevuses ning edaspidi määratakse need üldplaneeringutega.*

1.5. Teeme ettepaneku rohevõrgustiku toimimist tagavate tingimuste täpsustamisel ning sellest tekkivate kitsenduste määramisel kaaluda lisaks maakonnaplaneeringust tuleneva rohevõrgustiku piiride täpsustamisele ka kohaliku tasandi rohevõrgustiku elementide (tuumalad ja koridorid) määramist. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu peatükis 4.4 „Roheline võrgustik“ on märgitud, *et teemaplaneeringuga oli varasemalt määratletud ka kohaliku tähtsusega rohekoridorid, kuid maakonnaplaneeringu koostamise käigus otsustati, et kohaliku tasandi koridoride määramine on kohalike omavalitsuste pädevuses. Üldplaneeringute koostamisel saab kohaliku tasandi rohekoridoride määramisel ja täpsustamisel aluseks võtta varasemalt koostatud teemaplaneeringu joonise (lisa 10), lähtudes käesolevas maakonnaplaneeringus määratletud kasutustingimustest.*

1.6. PlanS § 125 lõige 3 sätestab, et kohaliku omavalitsuse volikogu võib olulise avaliku huvi olemasolu korral algatada detailplaneeringu koostamise alal või juhul, mida PlanS-is ei kirjeldata. Palume üldplaneeringu seletuskirjas kirjeldada põhimõtteid, mille alusel määratakse oluline avalik huvi, mida arvestades võib kohaliku omavalitsuse volikogu algatada detailplaneeringu koostamise.

1.7. PlanS § 142 lõike 1 kohaselt võib detailplaneering põhjendatud vajaduse korral sisaldada kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduste muutmise ettepanekut. Kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduse muutmiseks loetakse muuhulgas üldplaneeringuga määratud maakasutuse juhtotstarbe ulatuslikku muutmist. Palume üldplaneeringu seletuskirjas kirjeldada põhimõtteid, mille alusel otsustatakse / kaalutakse, kas detailplaneeringu algatamise taotluses soovitud juhtotstarbe muudatused on nn ulatuslikud või mitte.

1.8. Üldplaneeringu eesmärk on kogu valla territooriumi või selle osa ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine. Palume elamumaa ja teiste juhtotstarvetega maa-aladel lubatud kõrvalkasutuste korral seletuskirjas kirjeldada nende rakendamise põhimõtteid, et tagada omavalitsuse üldplaneeringu kui juhtimisinstrumendi rakendamine.

1.9. PlanS § 74 lõike 5 kohaselt on üldplaneering kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja detailplaneeringu koostamise ja detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel projekteerimistingimuste andmise alus. Palume pöörata tähelepanu projekteerimistingimuste

andmise aluste määramise vajadusele detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel, sh ehitusmaht, hoonestuse kõrguspiirang ja haljastusnõuded. Palume määratleda võimalikult täpselt, kui ulatuslikku piirangute muutmist detailplaneeringu koostamisel ei loeta üldplaneeringu muutmiseks.

2. Palume arvestada

2.1. Rakvere valla üldplaneeringu aluseks olev Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+ ja olemasolevad maakondlikud uuringud on kättesaadavad aadressil <https://maakonnaplaneering.ee/laane-virumaaplaneering>.

2.2. PlanS §-s 11 on sätestatud teabe piisavuse põhimõte, mille kohaselt planeerimisalase tegevuse korraldaja peab planeerimisel arvesse võtma asjakohaseid ruumilist arengut mõjutavaid strateegiaid, riskianalüüse, kehtivaid planeeringuid, arengukavasid ning teisi ruumilist arengut mõjutavaid dokumente ja muud asjakohast teavet. Põhjalikumalt on planeerimisseaduse ptk 2 sätestatud olulistest põhimõtete rakendamisest kirjutatud juhendmaterjalis „Planeerimise põhimõtete rakendamine“, mis on kättesaadav aadressil https://planeerimine.ee/static/sites/2/planeerimise-pohimotted_2016.pdf. Sellest tulenevalt palume arvestada volikogude poolt heaks kiidetud Lääne-Viru maakonna arengustrateegia 2030+ põhimõtetega.

2.3. Üldplaneeringu koostamiseks vajalikud materjalid on koondatud veebilehel www.planeerimine.ee alamteemana „Üldplaneeringute koostamine 2019-2020“ <https://planeerimine.ee/yldplaneering/>.

2.4. Üldplaneeringu koostamisel palume kasutada nõustikku „Nõuandeid üldplaneeringu koostamiseks“, mis on kättesaadav aadressil <https://planeerimine.ee/seadus-jajuhendid/ypnoustik/>. Soovitame kasutada nõustikus toodud mõisteid.

2.5. Palume arvestada vajadusega kohandada üldplaneeringu lahenduse kaudu asustust, elukeskkonda ja taristut sobivaks kahanevale ja vananevale elanikkonnale. Üldplaneeringu koostamisel soovitame kasutada juhendmaterjali „Suunised kahanevate piirkondade säästlikuks ruumiliseks planeerimiseks“, mis on kättesaadav aadressil <https://planeerimine.ee/seadus-ja-juhendid/kahaneva-asustusega-piirkond/>.

2.6. Maakonnaplaneeringus toodud rohelise võrgustiku paiknemise ja kasutustingimuste täpsustamisel palume kasutada Keskkonnaagentuuri tellimisel valminud juhendmaterjali „Rohevõrgustiku juhendmaterjal“, mis on kättesaadav aadressil <https://www.keskkonnaagentuur.ee/et/projektid/elme/materjalid/rohevorgustikutoimivuseanaluus-ja-planeerimisjuhendi-koostamine>.

2.7. Asulate olukorda väljaspool keskuslinnu kirjeldab „Eesti väikeasulate uuring“, mis teeb ettepanekud väikeasulate elujõu hoidmiseks nii riigi kui ka kohaliku omavalitsuse tasandil. Uuring pakub asustatusüste tasemel üleriigiliselt võrreldavaid alusandmeid, mis on vajalikud asustuse arengu täpsustamiseks linnade ja valdade üldplaneeringutes ning teistes arengudokumentides. Uuring on kättesaadav aadressil <https://planeerimine.ee/2019/03/eestivaikeasulate-uuring/>.

2.8. Riigihalduse minister kinnitas 17. oktoobril määrusega nr 50 „Planeeringu vormistamisele ja ülesehitusele esitatavad nõuded“, mis hakkas kehtima 01. novembril 2019.

Määrus sätestab igat liiki planeeringute vormistamise ja ülesehituse nõuded, millele planeeringud peavad kehtestamisel vastama. Määruse § 7 lõikest 2 tulenevalt peab enne määruse jõustumist algatatud, kuid määruse jõustumise ajal veel kehtestamata üleriigiline, maakonna- ja üldplaneering ning riigi ja kohaliku omavalitsuse eriplaneering nende kehtestamisel alates 2020. aasta 1. maist vastama määruse nõuetele.

3. Senini läbiviidud planeerimismenetlus

3.1. PlanS § 77 lõike 6 kohaselt avaldatakse teade üldplaneeringu ja KSH algatamisest Ametlikes Teadaannetes ja planeeringu koostamise korraldaja veebilehel 14 päeva jooksul algatamisest arvates. Üldplaneeringu ja KSH algatamise teade peab sisaldama PlanS § 77 lõikes 4 nimetatud teavet. Palume lisada üldplaneeringu menetluskirjelduste hulka väljavõtte Rakvere valla veebilehel avaldatud teatest.

3.2. PlanS § 76 lõigete 1-3 kohaselt koostatakse üldplaneering koostöös valitsusasutusega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi üldplaneering käsitleb, ja planeeringualaga piirnevate kohaliku omavalitsuse üksustega. Samuti kaasatakse üldplaneeringu koostamisse isikud, kelle õigusi ja huve planeering võib puudutada. Kaasatakse isikud, kes on avaldanud soovi olla kaasatud, samuti isikud ja asutused, kellel võib olla põhjendatud huvi eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju või üldplaneeringu elluviimise või planeeringuala ruumiliste arengusuundumuste vastu, sealhulgas valitsusvälised keskkonnaorganisatsioonid neid ühendava organisatsiooni kaudu ning planeeritava maa-ala elanikke esindavad mittetulundusühingud ja sihtasutused.

3.3. Rakvere valla üldplaneeringu lähteseisukohade peatükis 5 „Kaasamine ja koostöö Rakvere valla üldplaneeringu ja KSH koostamisel“ on Tabelis 1. „Rakvere valla üldplaneeringust ja KSH-st huvitatud ning mõjutatud asutused ja isikud“ loetletud nii asutused, kellele tuleb koostööd teha, kui ka isikud ja asutused, kelle kaasamist kohalik omavalitsus peab vajalikuks. PlanS §-des 76 ja 85 on toodud välja kooskõlastamise ja kaasamise alused, mille kohaselt koostöötegitajad annavad planeeringule kooskõlastuse ning kaasatavatel on võimalus esitada arvamusi. Sellest tulenevalt palume tabelis eristada koostöötegitajad ja kaasatavad.

3.4. Palume loetletud ametkondade juurde lisada kaasatavana ka Kaitseliit (riigikaitse ehitised) ning äriühingute ja ettevõtete juurde Mittetulundusühing Lääne-Viru Jäätmekeskus (jäätmeäritlus planeeringualal) ja MTÜ Lääne-Viru Omavalitsuste Liit (maakondlik arendusorganisatsioon).

3.5. Palume lisada Tabelisse 1. kõik ettevõtted ja MTÜ-d, kellele saadeti üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus ettepanekute tegemiseks. Samuti rõhutame, et planeerimismenetluses tuleb kogu menetluse vältel lähtuda läbivalt planeeringu „kaasamiskavast“ (üldplaneeringu koostöö tekitajad ja kaasatavad vastavalt PlanS §-ile 76).

Palume hoida Rahandusministeeriumi regionaalhalduse osakonna Lääne-Viru talitust kursis valla üldplaneeringu menetlusega ja teavitada kõikidest avalikest aruteludest. Teavitused saata e-posti aadressile info@fin.ee. Ühtlasi palume valla veebilehel kajastada üldplaneeringu koostamise protsessi kohta jooksvalt ajakohast teavet. Palume esitada Rakvere valla üldplaneeringu eelnõu (eskiislahendus) Rahandusministeeriumile vastavalt PlanS § 81 lõikele 3 täiendavate koostöötegitajate ja kaasatavate isikute ning asutuste määramiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaia Sarnet

regionaalvaldkonna asekanstler

Agnes Lihtsa 715 5824

Agnes.Lihtsa@fin.ee